

ת"ד 577/08/11 - מדינת ישראל נגד יוסף סלע

בית משפט השלום לתעבורה בתל אביב - יפו

02 נובמבר 2014

ת"ד 577-08-11 מדינת ישראל נ' סלע
בפני כב' השופט ישראל ויטלסון, שופט בכיר

בעניין: מדינת ישראל
ע"י ב"כ עו"ד

המאשימה

נגד

יוסף סלע

ע"י ב"כ עו"ד חיים צדוק

הנאשמים

הכרעת דין

החלטתי לזכות את הנאשם מחמת הספק.

נגד הנאשם הוגש כתב האישום לפיו, בתאריך 10.8.2010, בשעה- 07:15 או בסמוך לכך, נהג הנאשם רכב פרטי נוסעים יונדאי קוריאה שמספרו 64-954-66 (להלן - **רכב הנאשם**) ברחוב שד' יוספטל גיורא בבת-ים, מכיוון מערב למזרח, והתקרב לצומת (כיכר) עם רחוב שי עגנון, בו מסומן לרוחב הכביש מעבר חציה להולכי רגל.

אותה עת חצתה את הכביש הגברת מרינה ארזחנוב ילידת 1965 (להלן- **הנפגעת**) במעבר חצייה האמור משמאל לכיוון נסיעת רכב הנאשם.

על פי עובדות כתב האישום הנאשם נהג הקלות ראש, לא נתן תשומת לב מספקת לדרך, בכך שלא אפשר להולכת הרגל לחצות את מעבר החציה בבטחה, המשיך בנסיעה, פנה ימינה לרחוב שי עגנון, ופגע בהולכת הרגל על מעבר חציה, כתוצאה מהתאונה נחבלה הנפגעת.

כנגד הנאשם הוגש כתב אישום המייחס לו את העבירות הבאות:

1. אי מתן אפשרות להולך רגל לחצות מעבר חצייה בבטחה עבירה לפי תקנה 67(א) **לתקנות התעבורה**.

2. נהיגה בקלות ראש וגרם חבלה, עבירה לפי סעיף 2)62, בקשר עם סעיף 2)38 לפקודת התעבורה.

הנאשם כפר באישומים המיוחסים לו, ונשמעו בפני הראיות.

ראיות המאשימה

מטעם המאשימה העידו 7 עדי תביעה:

עדת תביעה מספר 1 -

הנפגעת הולכת הרגל הגב' מרינה ארזחנו. התקבל וסומן כ- נ/4, נ/5. לפי עדותה בדרכה לעבודתה שברחוב בן גוריון- (טיילת בת- ים) חצתה מכיוון מזרח לכיוון מערב, שני מעברי חציה קטנים הנמצאים ברחוב שי עגנון, המסומנים על פני הכביש והמופרדים ביניהם ע"י אי תנועה בנוי, לפני שחצתה את העבר חצייה השני הביטה ימינה ושמאלה, החלה לחצותו בזמן שלא ראתה כל רכב מתקרב, לקראת סופו נפגעה מרכב הנאשם, שפנה מרחוב יוספטל ימינה לרחוב שי עגנון.

עדת התביעה מספר 2-

השוטרת חני שרי.

העידה, כאשר עדותה נשענת רובה ככולה, על שני דו"חות פעולה שערכה, התקבל וסומן

כ- ת/11, ת/12.

לפי עדותה נשלחה למקום האירוע, סרקה שתי כיכרות ולא מצאה דבר, לא מצאה ממצאים בכביש במקום התאונה.

בהמשך הגיעה ליד מקום עבודתה של הנפגעת, שם רשמה את גרסת הנפגעת ואת גרסת הנאשם, ולא מצאה ממצאים ברכב הנאשם.

עדת תביעה מספר 3-

שוטרת חוקרת- חנה מרום.

לפי עדותה גבתה מהנאשם בתחנת המשטרה "הודעת נאשם", לשם הגיע מיוזמתו כשעה לאחר האירוע. התקבל וסומן כ- ת/6, ת/7, ת/8.

עד תביעה מספר 4 -

שוטר בוחן- דוד קלארק.

לפי עדותו חקר באזהרה את הנאשם כעבור שנה לערך מיום התאונה, זאת ע"פ הנחיית מחלקת התביעות, למרות שהיו שתי גרסאות סותרות לא חקר את הנפגעת, ולא יצא למקום התאונה. התקבל וסומן כ- ת/1, ת/2.

עד תביעה מספר 5 -

ד"ר דניאל ברויטמן, מומחה לדימות (רנטגן).

לפי עדותו ביצע בנפגעת את הבדיקה וערך את המסמך התקבל ומסומן כ- ת/14.

עדת תביעה מספר 6 -

ד"ר קטרינה דמוכובסקי, רופאת המשפחה של הנפגעת בקופת חולים מכבי .

לפי עדותה בדקה את הנפגעת לאחר התאונה והפנתה אותה לרופאים מומחים נוספים לבדיקה. התקבל וסומן כ- ת/15.

עד תביעה מספר 7 -

מר אריה סגל , עד ראייה לאירוע , הודיע למשטרה על קרות התאונה, בזמן התרחשותה.

עדותו נמסרה לראשונה במשטרה בתאריך 18.12.13, שלוש שנים לאחר לתאונה, התביעה ביקשה בתאריך 22.12.13 לצרפו לרשימת העדים בכתב האישום, לא אישרתי זאת מן הטעם שהוספת עד שהיה ניתן לאתרו עובר להכנת כתב האישום, עלולה לפגוע בזכויותיו של הנאשם בצורה לא מידתית.

בהחלטה נוספת מיום 08.06.14, שיניתי עמדתי, לנוכח דרך התנהלות התיק והדחיות הרבות, לאור חובתו הראשונית של בית המשפט, להגיע לחקר האמת, התרתי לפי בקשת התביעה, את השמעת העד הנוסף, ששמו לא הופיע בכתב האישום המקורי.

לפי עדותו, בזמן האירוע המדובר התגורר בבית הוריו שברחוב שי עגנון מס' 2 , הסמוך למקום התאונה, בשעה שבע

ורבע לערך בעת שעישן סיגריה ושתה קפה מחלון הבית, הבחין ברכב מסוג ג'יפ שיצא מהכיכר ופגע בהולך או הולכת רגל אשר נפל על הרצפה, מיהר לקחת את הטלפון של הבית והתקשר למשטרה, ודווח על קרות התאונה, לא הספיק לרשום את מס' הג'יפ, הבחין בנהג הג'יפ מלווה את הולך הרגל לתוך המושב האחורי של הג'יפ, לא הבחין בכלי רכב נוספים, או באנשים נוספים, אין לו היכרות קודמת עם מי מהמעורבים.

מטעם ההגנה העידו העדים הבאים:

עד הגנה מספר 1-

מר יוסף סלע הנאשם .

לפי עדותו, בזמן שפנה ימינה מרחוב יוספטל לרחוב שי עגנון, ראה מולו במרחק כ- 20 מ' אדם מרים את ידיו ומשהו שחור שוכב על הכביש, ניגש לגברת ששכבה על הכביש אשר דיברה רק רוסית, הבין כי היא מבקשת להגיע לבית חולים, ביחד עם האדם הנוסף הכניסו אותה למושב האחורי של הרכב שלו, לבסוף ביקשה כי יסיע אותה למקום עבודתה בטיילת בת ים, למקום הגיעו, ניידת מ.ד.א, וניידת משטרה, השוטרת אמרה לו שאין סימנים על האוטו שלו משוחרר לביתו, אלא שיגיע לתחנת המשטרה למסור עדות .

עד הגנה מספר 2 -

מר דורון פת, ערך חוות דעת מומחה . התקבל וסומן כ- נ/7.

לפי עדותו, קיבל את התיק כארבע שנים אחרי התאונה, מצביע על כשל חקירתי של המשטרה, לדבריו כבר אחרי שעה וחצי היו אמורים להבין במשטרה כי ישנן שתי גירסאות סותרות, לכן יתכן הדבר כי בכלל המדובר בתאונת פגע וברח, אירוע המחייב הוצאת בוחן באופן מיידי למקום התאונה, אך בסופו של יום לא יצא בוחן כדי לחקור ולאסוף ראיות.

עד הגנה מס' 3 -

ד"ר אלישע קרסין כתב חוות דעת, סומן כ- נ/8.

לפי עדותו, כתב את חוות הדעת רק על סמך המסמכים, לא בדק בעצמו את הנפגעת.

אין לו ממצא חד משמעי לשאלה האם הפגיעות מהם סבלה הנפגעת יכלו להיגרם רק מתאונת דרכים או מקטטה או נפילה? לדבריו שבר בשוקית יכול להגרם מפגיעת רכב במהירות נמוכה.

עמוד 4

דין והכרעה:

בתיק זה קיימות שתי גרסאות סותרות, כאשר לכל צד גרסה משלו.

לאחר ששקלתי את מכלול הראיות שהביאו הצדדים בפני, הגעתי לכלל מסקנה כאמור ברישא, כי לא אוכל לקבוע מעל לכל ספק סביר, ברמה הנדרשת במשפט הפלילי, כי הנאשם הוא הנהג אשר פגע בהולכת הרגל בעת שחצתה את מעבר החצייה.

להלן הספקות אותן מצאתי כי עולים בגרסת המאשימה, אשר בעטיין זיכיתי הנאשם:

1. מחדלי חקירה:

א. עדת התביעה השוטרת חני שירי, אמורה הייתה כבר בשלב שבו כתבה את שתי הגרסאות הסותרות של המעורבים, ליידע את הבוחן או את החוקר, על כך, מאחר ואין בנמצא הרכב הפוגע, קיימת אפשרות שאירעה למעשה תאונת פגע וברח, או לחליפין אירוע פלילי שבו נפגעה הגב' מרינה, לפיכך יש לחקור מיד את האירוע, דבר שלא קרה כלל וכלל, בוחן או חוקר לא יצא למקום מיד, ולא בשלב מאוחר יותר. " **אם אתה אומר לי שיש שתי גרסאות שונות, אני אומרת שאני שוטרת, לא חוקרת.** (פרוט' מיום 23.01.14 עמ' 19 שורה - 8).

במקום זאת רשמה השוטרת בסיום דו"ח בפעולה, את המילים "לגניזה", משמעות הדבר היא שהאירוע זה מבחינתה גמור וסגור ואין המשך פעולות חקירה, שכן אם הייתה פועלת כפי המתבקש הייתה כותבת המשך טיפול בוחנים או חוקרים, משלא עשתה כך, "סתמה את הגולל" על חקירת האמת בתאונה זו.

ב. עד התביעה הבוחן דוד קלארק, לא הגיע למקום התאונה למרות שהיה צריך להגיע, עקב הסתירה בגרסאות כפי שעלתה מדו"ח הפעולה של השוטרת חני שירי.

" מדובר בתיק מדור, כלומר בוחן לא הגיע למקום התאונה בזמן התאונה, עקרונית צריך להגיע אך יש בעיה של כוח אדם"

(פרוט' מיום 13.01.14 עמ' 20 שורות - 19,20,21).

חקר באזהרה את הנאשם רק כעבור שנה, זאת רק לאחר שקיבל הנחייה מיחידת התביעות לבצע זאת.

במהלך חקירתו הכחיש הנאשם מכל וכל את מעורבותו בתאונה וסתר לגמרי את עדותה של הנפגעת, דבר זה

לא גרם לחוקר דוד לזמן את הנפגעת לחקירה ולעמת אותה מול גרסת הנאשם, נהפוך הוא, על סמך התרשמותו בלבד החליט הבוחן להמליץ על הגשת כתב אישום כנגד הנאשם מבלי לחקור לעומק את הדברים. הבוחן בהגינותו טען בבית המשפט כי לא הייתה בפניו עדות נחרצת שתקבע איזה גרסה אמינה יותר, אולם עובדה זו כשלעצמה לא מנעה ממנו, להעדיף את גרסת הנפגעת, על פני גרסת הנאשם, זאת לדעת ההמלצה להגיש כתב אישום נעשתה מבלי שהיו בפניו ראיות חד משמעיות לטובת גרסה אחת מהשתיים. לשאלת בית המשפט, לפי מה הוא מחליט מי דובר אמת? ענה הבוחן " **אני החלטתי ללכת יותר לעדותה של הולכת הרגל, כי לדעתי העדות שלה יותר סבירה, יותר אמינה בעיני, למרות שלא חקרתי אותה אישית**"

(פרוט' מיום 23.01.14 עמ' 21 שורות - 10,13).

בהמשך ענה: "**אני הבוחן בתיק תפקידי היה לחקור את התיק**"

הבוחן לא חקר את הנפגעת ולא עימת אותה עם גרסת הנאשם, כפי שהיה מתבקש לאור הסתירות המהותיות בין שתי הגרסאות שלהם, בניסיונו להסביר את החלטתו לכך, אמר כי קיימת עדות של עד ראייה בשם סגל אריה ולכן לא מצא את הצורך לזמן, או לעמת את הנפגעת עם גרסת הנאשם.

" **שיש שתי גרסאות אחד שחור ואחד לבן, לכן אני משיב שיש עדות של סגל אריה...**" (פרוט' מיום 23.01.14 עמ' 20 שורות - 27,28).

לא יתכן שבמסגרת שיקוליו הסתמך על עדותו העתידית של מר סגל, שכן מר סגל נחקר לראשונה במשטרה רק כעבור כשנתיים מהמועד בו חקר הבוחן קרלק את הנאשם באזהרה.

ג. עד התביעה מר אריה סגל, שהינו כנראה עד ראייה יחיד, נייטרלי, שהיה גם האדם שהודיע למשטרה בזמן אמת על קרות התאונה. זומן למסור עדות במשטרה רק בחלוף שלוש שנים מיום התאונה, למרות שפרטי העד היו רשומים ביומן המשטרה כולל מס' טלפון, ניתן היה במאמץ קל ביותר, לאתרו ולזמנו לחקירה.

ד. האדם הנוסף שנכח באירוע אלמוני " האיש עם הכלב " שהיה במקום התאונה לטענת הנפגעת והנאשם, ולטענת הנאשם הוא האדם אשר סימן לו לעצור ואף עזר לו להכניס את הנפגעת לרכבו, לא אותר עובר להגשת כתב האישום אף על פי, שניתן היה לאתרו במאמץ לא גדול.

בחקירה הנגדית נשאלה הנפגעת, מתי ראית את האיש עם הכלב? "**ראיתי אותו, דיברתי איתו, שאלתי אותו אם הוא זוכר אותי**". כמה פעמים ראית אותו מאז? "**פעמיים, פעם אחת יש חנות משקאות, ראיתי אותו באיזור, הוא גר שם**". (פרוט' מיום 16.01.14 עמ' 15 שורות- 21-26).

חקירת שני העדים הנ"ל, הייתה קרוב לוודאי מסייעת לחקירה, ושופכת אור על נסיבות התאונה.

בע"פ 1584/04 אלמרינ נ' מדינת ישראל, כתב כב' השופט רון שפירא על הזכות החוקתית לחקירה משטרתית הוגנת:

"לכל חשוד קמה זכות שטענותיו יחקרו כדבעי. זכות זו היא זכות חוקתית המהווה פועל יוצא של הזכות למשפט הוגן, שמטרתה להגן על כל אדם, לרבות חשוד, מפני פגיעה בכבודו, בחירותו וקניינו, כמשמעו בהוראות חוק יסוד: כבוד האדם וחירותו. הימנעות מביצוע פעולות חקירה, ובמיוחד חקירת מעורבים ובדיקת גרסאותיהם מול ראיות אחרות, מהווה פגיעה בזכות הבסיסית למשפט הוגן ומערערת את אמינות גרסת המאשימה, כאשר לא נחקרת טענת חשוד ולא ניתן לסתור אותה בראיות מוצקות אחרות, עומדת בפני בית המשפט ההנחה כי קיימת אפשרות שתוצאות החקירה היו תומכות בגרסתו של החשוד."

בת"פ (ירושלים) 102/99 מדינת ישראל נ' אוסאמה סלאם, נכתב:

"הרשות החוקרת חייבת לבצע את כל הפעולות החקירה הנדרשות, זאת לא רק כחלק מחובתה לאחר עבריינים, להשיג כלפיהם ראיות מספיקות לשם העמדתם לדין ולהביא להרשעתם" ...
"חובתה למצות הליכי חקירה כראוי, מהווה גם חלק מזכות הנאשם למשפט תקין והוגן, כאמצעי במטרה הנעלה לחשיפת האמת."

בע"פ 5019/09 חליוה נ' מדינת ישראל ציין כב' השופט מלצר:

"במקרים שבהם התגלו מחדלים בחקירת המשטרה - ואפילו מחדלים חמורים - אין הדבר מוביל בהכרח לזיכוי הנאשם. על בית המשפט לבחון האם בשל המחדלים האמורים עולה חשש כי קופחה הגנתו של הנאשם, כיוון שנתקשה להתמודד כראוי עם חומר הראיות העומד נגדו, או להוכיח את גרסתו שלו..."

עוד נאמר:

"מן האמור לעיל עולה, כי כאשר ניתן, במאמץ סביר, לאסוף ראיות נוספות, ובמיוחד ראיות של עדים ישירים באירוע, או ראיות אובייקטיביות מטבען - הרי שיש מוצא מאותו הכרח עליו דיברתי לעיל. במצבים שכאלה, המשטרה נדרשת להשיג את הראיות הנוספות, וזאת בדרך של זימון העדים הרלוונטיים, או בדרך של יציאה מחדר החקירות לתיעוד הממצאים בזירה...נקבע במקום אחר כי כאשר מדובר בדיני נפשות, יש לנקוט בכל הליך חקירתי מתאים בגדרי החוק שיכול לסייע בחשיפת האמת."

2. בחינת קיומו של "ספק" וסבירותו:

עמוד 7

כלל הוכחת האשמה מעבר לכל "ספק סביר", זכה לעיגון משפטי עם חקיקת החלק המקדמי לחוק העונשין, תשל"ז-1977.

סעיף 34(א) לחוק העונשין, תשל"ז-1977 קובע:

"לא יישא אדם באחריות פלילית לעבירה אלא אם כן היא הוכחה מעבר לספק סביר".

סתירות בדברי עדי התביעה:

מר אריה סגל, עד תביעה נייטרלי מרכזי, אשר הבחין בתאונה ממרחק של כ- 15 מ', סתר בחקירתו את רוב טענות התביעה, אציין מס' דוגמאות:

א. העד לא ידע לזהות את סוג הרכב, את הצבע, ואת מס' הרישוי שלו.

כמו כן, לא ידע לזהות האם מדובר בנהג או נהגת, האם מדובר בנפגע או נפגעת.

ב. אין חולק כי במקום היה אדם נוסף כדברי הנפגעת " האיש עם הכלב ", אשר בהמשך אף עזר לנאשם להכניס את הנפגעת לרכבו, אולם אדם זה נעלם מעדותו של מר סגל. בחקירה הנגדית נשאל: אמרת שלא ראית אנשים ורכבים באיזור? " **לא היו עוד אנשים בסביבה** " (פרוט' מיום 08.06.14 עמ' 33 שורות - 1,2). עוד נשאל: כשהולך הרגל נכנס לרכב, הוא נכנס ביוזמתו? "**הנהג הרים אותו מהכביש ליווה אותו והשיב אותו ברכב** ". (פרוט' מיום 08.06.14 עמ' 33 שורות - 14,15).

מר סגל כאמור לא הבחין באנשים נוספים באזור ואמר שראה את הנהג מכניס לבדו את הולכת הרגל למושב האחורי של רכבו.

ג. אין חולק כי התאונה התרחשה בחודש אוגוסט, תקופה שבה מעיל הינו פריט לבוש לא רלוונטי באופן קיצוני, אולם מר סגל התעקש פעם אחר פעם לומר, גם בחקירתו הראשית: "**היה חורף, היה מעילים וכיסוי ראש**". המשיך ואמר גם בחקירתו הנגדית: "**זכור לי מעיל וכיסוי ראש....**"

לשאלה, איזה צבע היה המעיל? השיב: "**אפור זכור לי, לא של הנהג של הולך הרגל, של הנהג לא זוכר, זכור לי שהולך הרגל היה עטוף גם במעיל אפור**"

התובעת אשר הבחינה בסתירה, ניסתה לתקן זאת בחקירתה החוזרת ושאלה את מר סלע: כשמסרת הודעה במשטרה, אתה לא הזכרת יום חורף עם מעילים?

אשר השיב: "**בגלל שזכור לי בבירור שהולך רגל היה עטוף גם בראש, זה היה לפני כמה שנים, לכן נדמה לי שזה היה חורף**".

(פרוט' מיום 08.06.14 עמ' 34 שורות - 11-15).

ד. על פי דברי הנפגעת והרשום בכתב האישום, כיוון החציה שלה היה משמאל לכיוון נסיעת רכב הנאשם, אולם מר סגל סתר זאת וסימן על גבי התצלום המסומן כ- 6/נ, כיוון חצייה מימין לרכב הנאשם, שהינו הפוך לכיוון הידוע. (פרוט' מיום 08.06.14 עמ' 32 שורה - 20).

ה. לאור האמור לעיל, קיים לדעתי ספק סביר אם מר סגל, היה עד לתאונה נשוא כתב האישום.

בע"פ 3676/11 חליל עלי נ' מדינת ישראל קבע השופט רובינשטיין:

"יש לזכור כי בהינתן שתי גרסאות עובדתיות סותרות אחת את רעותה בהליך פלילי, אל לו לבית המשפט להסתפק בבחינה הסתברותית בדבר הגרסה הנראה לו אמינה יותר.., ודוק, קיומן של שתי גרסאות עובדתיות שונות ודאי אינו מצביע לבדו כי יש ספק סביר. ואולם משהועדפה גרסת המדינה במשפט פלילי, חובה כי לא יותר ספק סביר נכונותה של גרסה זו".

סיכום

לאחר שמיעת כל הראיות ולאור כל המפורט לעיל, מחדלי החקירה מחד וסתירות רבות שנתגלו במהלך עדותו של עד מרכזי לתאונה מאידך, לא שוכנעתי כאמור מעל לכל ספק סביר, כי הנאשם הוא זה שפגע בגב' מרינה בזמן שחצתה את הכביש על מעבר חצייה.

ההגנה אפוא, תצא ידי חובה אם תראה, כי לא נשללה אפשרות סבירה אחרת שהייתה יכולה להביא לאותה תוצאה, לדעתי, ההגנה כאן עמדה בהצלחה במשימה זו.

לפיכך לא נותר, אלא לזכות את הנאשם מחמת הספק.

ניתנה היום, ט' חשוון תשע"ה , 02 נובמבר 2014, במעמד הצדדים